Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2075/2005

2005 m. gruodžio 5 d.

nustatantis specialiąsias oficialios *Trichinella* kontrolės mėsoje taisykles

(tekstas svarbus EEE)

(OL L 338, 2005 12 22, p. 60)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1665/2006 2006 m. lapkričio 6 d.	L 320	46	2006 11 18
►M2	2007 m. spalio 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1245/2007	L 281	19	2007 10 25
►M3	2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1109/2011	L 287	23	2011 11 4

▼B

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2075/2005

2005 m. gruodžio 5 d.

nustatantis specialiąsias oficialios *Trichinella* kontrolės mėsoje taisykles

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 854/2004, nustatantį specialiąsias gyvūninės kilmės produktų, skirtų vartoti žmonėms, oficialios kontrolės taisykles ([1]), ypač į jo 18 straipsnio 9 ir 10 punktus,

kadangi:

(1) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 853/2004, nustatančiu konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus ([2]), ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentais (EB) Nr. 854/2004 bei (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, atliekamos siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos bei gerovės taisyklių ([3]), nustatomos gyvūninės kilmės maisto produktų saugaus vartojimo taisyklės ir reikalavimai bei privalomoji oficiali kontrolė.

(2) Be šių taisyklių, reikėtų nustatyti papildomus išsamesnius *Trichinella* keliamus reikalavimus. Naminių kiaulių, šernų, arklių ir kitų rūšių gyvūnų mėsa gali būti užkrečiama *Trichinella* genties nematodais. Vartodami *Trichinella* užkrėstą mėsą maistui žmonės gali labai sunkiai susirgti. Reikėtų imtis priemonių užkirsti kelią žmonių ligoms, kurias sukelia *Trichinella* užkrėstos mėsos vartojimas maistui.

(3) 2001 m. lapkričio 22 d. Visuomenės sveikatos veterinarinių priemonių mokslo komitetas priėmė nuomonę dėl trichineliozės, epidemiologijos, aptikimo metodų ir *Trichinella* neužkrėstų kiaulių auginimo. 2004 m. gruodžio 1 d. Europos maisto saugos tarnybos Mokslinė biologinių pavojų komisija (BIOHAZ) priėmė nuomonę dėl užšaldymo metodų, naudojamų leidžiant žmonėms vartoti maistui *Trichinella* arba *Cysticercus* užkrėstą mėsą, tinkamumo ir išsamaus aprašymo. 2005 m. kovo 9–10 dienomis BIOHAZ priėmė nuomonę dėl pakartotinio paskerstų gyvūnų patikrinimo mažo *Trichinella* paplitimo teritorijose rizikos įvertinimo.

([1]) OL L 139, 2004 4 30, p. 206, pataisyta versija OL L 226, 2004 6 25, p. 83.
([2]) OL L 139, 2004 4 30, p. 55, pataisyta versija OL L 226, 2004 6 25, p. 22.
([3]) OL L 165, 2004 4 30, p. 1, pataisyta versija OL L 191, 2004 5 28, p. 1.

▼B

(4) 1976 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 77/96/EEB dėl trichinelių (*Trichinella spiralis*) tyrimo naminių kiaulių šviežioje mėsoje, importuojamoje iš trečiųjų šalių ([1]), buvo panaikinta 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/41/EB, kuri panaikino tam tikras direktyvas dėl maisto higienos ir sveikatos sąlygų gaminant bei tiekiant į rinką tam tikrus žmonėms skirtus gyvūninės kilmės produktus ir iš dalies pakeitė Tarybos direktyvas 89/662/EEB ir 92/118/EEB bei Tarybos sprendimą 95/408/EB ([2]).

(5) Buvo patvirtinti įvairūs *Trichinella* aptikimo šviežioje mėsoje laboratoriniai metodai. Maišymo magnetine maišykle metodas jungtiniams mėginiams skaldyti yra rekomenduojamas kaip patikimas metodas įprastam naudojimui. Parazitologinei analizei reikėtų padidinti mėginio dydį, jei mėginio negalima paimti įprastoje parazitavimo vietoje arba jei gyvūnų tipui ar rūšiai kyla didesnis užsikrėtimo pavojus. Trichinoskopinio tyrimo metu neįmanoma aptikti kapsulės nesudariusios *Trichinella,* esančios naminių ir laukinių gyvūnų ir žmonių organizme, šis aptikimo metodas nebetinkamas standartiniam taikymui. Trichinoskopinį metodą reikėtų taikyti tik ypatingomis aplinkybėmis, tiriant nedidelį per savaitę paskerdžiamų gyvūnų skaičių, laikantis nuostatos, kad maisto verslo subjektas mėsą perdirba taip, kad ji visiškai saugi vartoti. Tačiau pereinamuoju laikotarpiu šį metodą reikėtų pakeisti patikimesniu aptikimo metodu. Kiti metodai, tokie kaip serologiniai tyrimai, gali būti naudingi stebėsenai, jeigu tyrimai patvirtinami Bendrijos etaloninėje laboratorijoje, kai tik tokią laboratoriją paskiria Komisija. Serologiniai tyrimai netinka norint aptikti *Trichinella* užkratą atskiruose, žmonėms vartoti skirtuose gyvūnuose.

(6) Užšaldant mėsą nurodytomis sąlygomis, galima sunaikinti bet kokius joje esančius parazitus, tačiau tam tikros medžiojamuose gyvūnuose ir arkliuose parazituojančios *Trichinella* rūšys išlieka atsparios, kai mėsa užšaldoma, naudojant rekomenduojamus temperatūros ir laiko derinius.

(7) Kompetentinga institucija turėtų oficialiai pripažinti ūkius kaip neužkrėstus *Trichinella*, jeigu patenkinamos specialios sąlygų. Tokiuose ūkiuose auginamoms penimoms kiaulėms neturėtų būti atliekami *Trichinella* tyrimai. Kompetentinga institucija turėtų oficialiai pripažinti neužkrėstų *Trichinella* ūkių, kuriuose laikomasi atitinkamų sąlygų, kategorijas. Toks pripažinimas turėtų sumažinti kompetentingos institucijos atliekamų patikrinimų vietoje skaičių, tačiau yra galimas tik tose valstybėse narėse, kuriose liga iki šiol buvo labai mažai paplitusi.

([1]) OL L 26, 1977 1 31, p. 67.
([2]) OL L 157, 2004 4 30, p. 33, pataisyta versija OL L 195, 2004 6 2, p. 12.

▼B

(8) Naminių kiaulių, šernų, arklių ir lapių bei kitų kontrolinių gyvūnų nuolatinė stebėsena yra svarbi priemonė ligos paplitimo pokyčiams įvertinti. Tokios stebėsenos rezultatus reikėtų pateikti metinėje ataskaitoje, kaip numatyta 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/99/EB dėl zoonozių ir zoonozių sukėlėjų stebėsenos ([1]).

(9) Reglamentas (EB) Nr. 853/2004 netaikomas laukiniams medžiojamiesiems gyvūnams arba laukinių medžiojamųjų gyvūnų mėsai, tiesiogiai tiekiamai galutiniam vartotojui arba vietos mažmeninės prekybos įmonėms, tiesiogiai tiekiančioms produktus galutiniam vartotojui. Todėl valstybės narės turėtų imtis nacionalinių priemonių, mažinančių pavojų, kad *Trichinella* užkrėsta šerniena bus tiekiama galutiniam vartotojui.

(10) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROJI NUOSTATA

1 straipsnis

Sąvokos apibrėžimas

Šiame reglamente *Trichinella* yra visų rūšių *Trichinella* genčiai priklausantys nematodai.

II SKYRIUS

KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ IR MAISTO VERSLO SUBJEKTŲ PAREIGOS

2 straipsnis

Skerdenų mėginių ėmimas

1. Naminių kiaulių skerdenų mėginiai sistemingai imami skerdyklose ir yra poskerdiminio tyrimo dalis.

Mėginys imamas iš kiekvienos skerdenos, ir kompetentingos institucijos paskirtoje laboratorijoje *Trichinella* nustatoma mėginyje vienu iš šių aptikimo metodų:

a) I priedo I skyriuje nurodytu pamatiniu aptikimo metodu arba

b) I priedo II skyriuje nurodytu lygiaverčiu aptikimo metodu.

([1]) OL L 325, 2003 12 12, p. 31.

▼B

2. Kol bus gauti *Trichinella* tyrimo rezultatai, ir jei maisto verslo operatorius užtikrina visišką atsekamumą:

a) tokios skerdenos gali būti sukapojamos ne daugiau kaip į šešias dalis skerdykloje arba išpjaustymo ceche, esančiame tose pačiose patalpose kaip skerdykla („patalpos“);

b) nukrypstant nuo a pastraipos, kompetentingai institucijai leidus tokios skerdenos gali būti sukapojamos išpjaustymo ceche, esančiame skerdyklos arba atskirame pastate, jeigu:

i) šios procedūros atlikimą kontroliuoja kompetentinga institucija;

ii) skerdenos arba jų dalys pristatomos tik į vieną išpjaustymo cechą;

iii) išpjaustymo cechas yra valstybės narės teritorijoje;

iv) aptikus *Trichinella* visos skerdenos dalys laikomos netinkamomis žmonėms vartoti.

3. *Trichinella* neatsparių arklių, šernų ir kitų ūkiuose auginamų ir laukinių gyvūnų rūšių skerdenų mėginiai sistemingai imami skerdyklose arba medžiojamųjų gyvūnų perdirbimo įmonėse ir yra poskerdiminio tyrimo dalis.

Toks mėginių ėmimas nereikalingas, jei atlikusi rizikos įvertinimą kompetentinga institucija įsitikina, jog pavojus tam tikroms ūkiuose auginamų arba laukinių gyvūnų rūšims užsikrėsti *Trichinella* yra mažas.

Mėginys imamas iš kiekvienos skerdenos ir pagal I ir III priedų reikalavimus tiriamas kompetentingos institucijos paskirtoje laboratorijoje.

3 straipsnis

Leidžiančios nukrypti nuostatos

1. Nukrypstant nuo 2 straipsnio 1 dalies, pagal II priedo reikalavimus, prižiūrint kompetentingai institucijai, užšaldytai naminių kiaulių mėsai *Trichinella* tyrimas nedaromas.

2. Nukrypstant nuo 2 straipsnio 1 dalies, tik penėjimui ir skerdimui laikomų naminių kiaulių skerdenoms *Trichinella* tyrimas nedaromas, jei gyvūnai kilę iš:

a) kompetentingos institucijos IV priedo II skyriuje nustatyta tvarka oficialiai pripažinto neužkrėstu *Trichinella* ūkio arba ūkių kategorijos;

▼B

b) regiono, kuriame naminių kiaulių užkrėtimo *Trichinella* pavojus oficialiai pripažįstamas nedideliu, kai:

i) suinteresuota valstybė narė tuo tikslu nusiunčia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pranešimą ir pradinę ataskaitą, kurioje pateikiama IV priedo II skyriaus D dalyje išdėstyta informacija, ir

ii) tas regionas patvirtinamas kaip nedidelį *Trichinella* pavojų keliantis regionas, laikantis tokios tvarkos:

Kitos valstybės narės per tris mėnesius nuo i papunktyje nurodyto pranešimo gavimo turi nusiųsti Komisijai pastabas raštu. Jei Komisija arba valstybė narė nepriešstarauja, šis regionas pripažįstamas nedidelį *Trichinella* pavojų keliančiu regionu ir iš to regiono kilusioms skerdžiamoms naminėms kiaulėms neatliekamas *Trichinella* tyrimas.

Tokiais pripažintų regionų sąrašą Komisija paskelbia savo tinklavietėje.

3. Jei kompetentinga institucija taiko 2 dalyje numatytą leidžiančią nukrypti nuostatą, atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai metinę ataskaitą, nurodydama šio reglamento IV priedo II skyriaus D dalyje nustatytą informaciją pagal Direktyvos 2003/99/EB 9 straipsnio 1 dalį.

Jei valstybė narė nepateikia metinės ataskaitos arba pateikia nepatenkinamą metinę ataskaitą, neatitinkančią šio straipsnio reikalavimų, leidžianti nukrypti nuostata nebetaikoma tai valstybei narei.

4 straipsnis

Trichinella tyrimas ir sveikumo ženklo taikymas

1. 2 straipsnyje nurodytos skerdenos arba jų dalys, išskyrus nurodytas 2 straipsnio 2 dalies b punkte, negali būti išgabenamos iš patalpų, kol nebus gautas neigiamas *Trichinella* tyrimo rezultatas.

Panašiai kitos žmonėms ar gyvūnams vartoti skirtos skersaruožių raumenų audinio turinčios gyvūno kūno dalys negali būti išgabenamos iš patalpų, kol nebus gautas neigiamas *Trichinella* tyrimo rezultatas.

2. Neskirtos vartoti žmonėms ir neturinčios skersaruožių raumenų gyvūninės atliekos ir gyvūniniai šalutiniai produktai gali būti išgabenami iš patalpų, kol dar nėra gauti *Trichinella* tyrimo rezultatai.

Tačiau kompetentinga institucija gali pareikalauti atlikti *Trichinella* tyrimą arba iš anksto apdoroti gyvūninius šalutinius produktus, prieš leisdama juos išgabenti iš patalpų.

▼M1

3. Kai skerdykloje laikomasi tvarkos, užtikrinančios, kad nė viena iš tiriamų skerdenų dalių neišgabenama iš patalpų, kol nėra gautas neigiamas *Trichinella* tyrimo rezultatas, ir kompetentinga institucija oficialiai patvirtino šią tvarką, arba kai taikoma 2 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyta nukrypti leidžianti nuostata, galima taikyti Reglamento (EB) Nr. 854/2004 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą sveikumo ženklą, kol bus gauti *Trichinella* tyrimo rezultatai.

▼B

5 straipsnis

Mokymas

Kompetentinga institucija užtikrina, kad visi mėginių *Trichinella* tyrime dalyvaujantys darbuotojai būtų tinkamai paruošiami ir dalyvautų:

a) *Trichinella* aptikimo tyrimų kokybės kontrolės programoje ir

b) nuolatiniame laboratorijoje atliekamų tyrimų, registravimo ir analizės procedūrų vertinime.

6 straipsnis

Aptikimo metodai

1. I priedo I ir II skyriuose išdėstyti aptikimo metodai taikomi 2 straipsnyje nurodytiems mėginiams tirti:

a) kai, remiantis jais, įtariamas *Trichinella* užkrėtimas arba

b) kai mėginiai paimti iš to paties ūkio, kuriame anksčiau 16 straipsnio 1 dalyje nurodytu trichinoskopiniu metodu buvo nustatytas užkrėtimas.

2. Visi mėginiai su užkratu siunčiami į nacionalinę etaloninę laboratoriją arba Bendrijos etaloninę laboratoriją, kad būtų nustatytos užkrato *Trichinella* rūšys.

7 straipsnis

Nenumatytų atvejų planai

Valstybių narių kompetentingos institucijos iki 2006 m. gruodžio 31 d. parengia nenumatytų atvejų planą, kuriame išdėstomi visi veiksmai, kurių bus imtasi, nustačius 2 ir 16 straipsniuose nurodytų mėginių užkrėtimą *Trichinella*. Tame plane išsamiai aprašoma:

a) raumenų audinio turinčios užkrėstos skerdenos (-ų) arba jos dalių atsekamumas;

b) užkrėstai skerdenai (-oms) ir jos dalims taikomos priemonės;

c) užkrėtimo šaltinio ir bet kokio plitimo tarp laukinių gyvūnų tyrimas;

▼B

d) priemonės, kurių bus imtasi mažmeninės prekybos ir vartotojų lygmenyje;

e) priemonės, kurių bus imtasi, jeigu užkrėstos skerdenos neįmanoma atpažinti skerdykloje;

f) užkrato *Trichinella* rūšies nustatymas.

8 straipsnis

Trichinella neužkrėstų ūkių oficialus pripažinimas

Kompetentinga institucija gali *Trichinella* neužkrėstais oficialiai pripažinti ūkius ar ūkių kategorijas, jei laikomasi šių reikalavimų:

a) IV priedo I skyriaus ir II skyriaus A, B ir D dalyse nustatytų reikalavimų ūkių atveju;

b) IV priedo II skyriaus C ir D dalyse nustatytų reikalavimų ūkių kategorijų atveju.

9 straipsnis

Maisto verslo subjektų įsipareigojimas teikti informaciją

Neužkrėstais *Trichinella* pripažintų ūkių maisto verslo subjektai praneša kompetentingai institucijai apie IV priedo I skyriuje ir II skyriaus B dalyje nustatyto bet kokio reikalavimo nevykdymą arba apie bet kokį kitą pasikeitimą, galintį turėti įtakos neužkrėstais *Trichinella* pripažintų ūkių statusui.

10 straipsnis

Trichinella neužkrėstų ūkių patikrinimas

Kompetentinga institucija užtikrina, kad neužkrėstais *Trichinella* pripažintuose ūkiuose patikrinimai atliekami periodiškai.

Patikrinimų dažnumas pagrindžiamas pavojumi, atsižvelgiant į ligos istoriją ir paplitimą, ankstesnių tyrimų išvadas, geografinę teritoriją, ligai neatsparius vietos laukinius gyvūnus, gyvulininkystės praktiką, veterinarinę priežiūrą ir ūkininkų atitiktį.

Kompetentinga institucija užtikrina, kad iš *Trichinella* neužkrėstų ūkių kilusios visos paršavedės ir kuiliai tiriami pagal 2 straipsnio 1 dalį.

11 straipsnis

Stebėsenos programos

Kompetentinga institucija įgyvendina stebėsenos programą, taikomą naminėms kiaulėms, arkliams ir kitoms *Trichinella* neatsparioms gyvūnų rūšims, kilusioms iš pripažintų *Trichinella* neužkrėstais ūkių ar ūkių kategorijų arba regionų, kuriuose naminių kiaulių užkrėtimo *Trichinella* pavojus yra nedidelis, siekdama užtikrinti, kad gyvūnai iš tiesų neužsikrėstų *Trichinella*.

▼B

Tyrimų dažnumas ir tiriamų gyvūnų skaičius bei mėginių ėmimo planas nustatomas stebėsenos programoje. Todėl *Trichinella* parazitams nustatyti mėsos mėginiai imami ir tiriami pagal I priedo I ar II skyrius.

Į stebėsenos programą kaip papildomą priemonę galima įtraukti serologinius metodus, jei Bendrijos etaloninė laboratorija patvirtina tinkamą tyrimą.

12 straipsnis

Trichinella neužkrėstų ūkių arba regionų, kuriuose Trichinella pavojus nedidelis, oficialaus pripažinimo panaikinimas

1. Jei ištyrus iš ūkio, oficialiai pripažinto neužkrėstu *Trichinella,* kilusias namines kiaules arba kitas *Trichinella* neatsparias gyvūnų rūšis, nustatoma, jog yra *Trichinella*, kompetentinga institucija nedelsdama:

a) panaikina oficialų ūkio kaip neužkrėsto *Trichinella* pripažinimą;

b) ištiria visas namines skerdžiamas kiaules pagal 2 straipsnio 1 dalies nuostatas ir atlieka serologinį visų ūkyje esančių *Trichinella* neatsparių gyvūnų rūšių tyrimą, kai tinkamą tyrimą patvirtina Bendrijos etaloninė laboratorija;

c) atseka ir tiria visus į ūkį atvežtus veislinius gyvūnus ir, kiek įmanoma, visus iš ūkio išvežtus gyvūnus per šešis mėnesius nuo paskutinio užkrėtimo atvejo nustatymo; todėl *Trichinella* parazitams nustatyti mėsos mėginiai imami ir tiriami, naudojant I priedo I ir II skyriuose nurodytus aptikimo metodus; galima naudoti serologinį tyrimą, kai tinkamą tyrimą patvirtina Bendrijos etaloninė laboratorija;

d) kiek įmanoma tiria užkrėtimo parazitais plitimą dėl iki užkrėtimo nustatymo paskerstų naminių kiaulių mėsos platinimo;

e) praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms;

f) pradeda epidemiologinį tyrimą užkrėtimo priežasčiai nustatyti;

g) dažniau atlieka tyrimus ir didina 11 straipsnyje numatytą stebėsenos programos taikymo sritį;

h) imasi atitinkamų priemonių, jei kurios nors užkrėstos skerdenos skerdykloje neįmanoma nustatyti, įskaitant tokias priemones:

   i) padidina kiekvieno įtariamų skerdenų tyrimui imamo mėsos mėginio dydį arba

   ii) paskelbia, kad skerdenos netinkamos žmonėms vartoti, ir

▼B

iii) imasi atitinkamų priemonių užkrėtimu įtariamoms skerdenoms arba jų dalims pašalinti.

2. Kompetentinga institucija panaikina ūkių ar ūkių kategorijų pripažinimą neužkrėstais *Trichinella*, jei:

i) daugiau nebesilaikoma kokio nors iš IV priedo I ar II skyriuose nustatytų reikalavimų;

ii) paimtų paskerstų kiaulių mėginius serologinių tyrimų rezultatai arba laboratorijos išvados rodo, kad ūkio ar ūkių kategorijos daugiau nebegalima laikyti neužkrėstais *Trichinella*.

3. Kai, remiantis informacija, gauta vykdant stebėsenos programą arba laukinių gyvūnų stebėsenos programą, galima spręsti, kad regionas nebegali būti laikomas regionu, kuriame naminių kiaulių užkrėtimo *Trichinella* pavojus yra nedidelis, Komisija išbraukia šį regioną iš sąrašo ir apie tai praneša kitoms valstybėms narėms.

4. Panaikinus pripažinimą neužkrėstais, ūkiai gali būti vėl oficialiai pripažinti neužkrėstais *Trichinella*, išsprendus nurodytas problemas ir kompetentingai institucijai pripažinus, jog laikomasi IV priedo II skyriaus A dalyje nustatytų reikalavimų.

III SKYRIUS

IMPORTAS

13 straipsnis

Importui taikomi sveikatos reikalavimai

Gyvūnų rūšių, kurios gali būti *Trichinella* nešiotojos, mėsa, turinti skersaruožių raumenų ir gauta iš trečiosios šalies, gali būti importuojama į Bendriją tik tada, kai jai atliekamas *Trichinella* tyrimas toje trečiojoje šalyje prieš eksportuojant.

Toks tyrimas atliekamas pagal 2 straipsnį, tiriant visą skerdeną, arba nepavykus to padaryti – tiriant kiekvienos skerdenos pusę, ketvirtį arba gabalą.

14 straipsnis

Nuo 13 straipsnio leidžiančios nukrypti nuostatos

1. Naminių kiaulių mėsa gali būti importuojama neatlikus 13 straipsnyje nurodyto tyrimo, jei laikomasi nuostatos, kad ta mėsa kilusi iš trečiosios šalies ūkio, Bendrijos oficialiai pripažinto neužkrėstu *Trichinella* pagal Reglamento (EB) Nr. 854/2004 12 straipsnį, tos šalies kompetentingos institucijos prašymu, su kuriuo Komisijai pateikiamas pranešimas, įrodantis, kad laikomasi IV priedo I skyriuje išdėstytų reikalavimų.

2. Naminių kiaulių mėsa gali būti importuojama, neatlikus 13 straipsnyje nurodyto tyrimo, jei laikomasi nuostatos, kad ji buvo užšaldyta pagal II priedą, trečiosios šalies kompetentingai institucijai prižiūrint.

▼B

15 straipsnis

Dokumentai

Sveikumo pažymėjimą, siunčiamą pagal 13 straipsnio reikalavimus, importuojant mėsą patvirtina valstybinis veterinarijos gydytojas, nurodydamas, kad:

a) mėsa buvo ištirta kilmės trečiojoje šalyje pagal 13 straipsnį arba

b) mėsa atitinka 14 straipsnio 1 ar 2 dalyse išdėstytus reikalavimus.

To dokumento originalas siunčiamas su mėsa, nebent buvo padaryta išimtis, atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 854/2004 14 straipsnio 4 dalį.

IV SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Valstybė narė gali leisti taikyti I priedo III skyriuje išdėstytą trichinoskopinį metodą naminėms kiaulėms ir šernams ištirti išimtiniais atvejais iki 2009 m. gruodžio 31 d., jei:

a) 2 straipsnyje nurodytas atskiras skerdenas reikia atskirai ištirti įmonėje, kurioje per dieną paskerdžiama ne daugiau kaip 15 naminių kiaulių per dieną arba 75 naminių kiaulių per savaitę arba paruošiama pateikti į rinką ne daugiau kaip 10 šernų mėsos, ir

b) neįmanoma taikyti I priedo I ir II skyriuose išdėstytų metodų.

2. Kai taikomas trichinoskopinis metodas, kompetentinga institucija užtikrina, kad:

a) mėsa ženklinama sveikumo ženklu, akivaizdžiai besiskiriančiu nuo Reglamento (EB) Nr. 853/2004 5 straipsnio 1 dalies a punkte numatyto sveikumo ženklo, ir mėsa tiekiama tiesiogiai galutiniam vartotojui arba mažmeninės prekybos įmonėms, tiesiogiai tiekiančioms produktus galutiniam vartotojui, ir

b) mėsa nenaudojama produktams gaminti, jei *Trichinella* nesunaikinama gamybos proceso metu.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Jis taikomas nuo 2006 m. sausio 1 dienos.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

I PRIEDAS

APTIKIMO METODAI

I SKYRIUS

PAMATINIS APTIKIMO METODAS

Magnetinės maišyklės metodas jungtiniam mėginiui suskaldyti

1. *Prietaisai ir reagentai:*

a) peilis arba žirklės ir žnyplės pavyzdžiams supjaustyti ar sukarpyti;

b) lėkštelės, sudalytos į 50 laukelių, kai į kiekvieną iš jų galima įdėti maždaug 2 g mėsos, arba kitos priemonės, kuriomis galima suteikti mėginių atsekamumo lygiavertes garantijas;

c) aštrius smulkinimo ašmenis turintis trintuvas. Kai mėginiai didesni kaip 3 g, būtina naudoti 2–4 mm angas turinčią mėsmalę arba žirkles. Mėsmalė yra būtina, kai tiriama užšaldyta mėsa ar liežuvis (pašalinus nesuskaldomą paviršinį sluoksnį) ir mėginio dydį reikia ypač padidinti;

d) magnetinės maišyklės su įmontuotu termostatiškai kontroliuojamu kaitinimo padėklu ir maždaug 5 cm ilgio teflonu padengtos maišymo lazdelės;

e) kūgio pavidalo stikliniai mažiausiai 2 l talpos separaciniai piltuvai, pageidautina, kad jie turėtų tefloninius apsauginius kamščius;

f) stovai, jungės ir gnybtai;

g) nerūdijančio plieno 11 cm išorinio skersmens sietai, kurių akutės yra 180 mikronų, atplaišoms atsijoti;

h) ne mažesnio kaip 12 cm vidinio skersmens sietų piltuvai;

i) 3 l talpos stiklinės menzūros;

j) 50–100 ml talpos stikliniai matavimo cilindrai arba centrifuginiai mėgintuvėliai;

k) trichinoskopas su horizontaliuoju stalu arba stereomikroskopas, apačioje turintis reguliuojamo intensyvumo išspinduliuojamos šviesos šaltinį;

l) daug 9 cm skersmens *Petri* lėkštelių (naudoti su stereomikroskopu), apačioje sužymėtų žymekliu į 10 x 10 mm tyrimo kvadratinius laukelius;

m) lervų skaičiavimo dubenėlis (naudoti su trichinoskopu), padarytas iš 3 mm storio akrilinių plokštelių:

i) suskirstyto į laukelius dubenėlio dugno matmenys – 180 x 40 mm;

ii) dubenėlio šonų matmenys – 30 x 20 mm;

iii) dubenėlio galo matmenys – 40 x 20 mm. Dugnas ir galai turi būti tarp šoninių sienelių, kad galuose sudarytų dvi mažas ąseles. Viršutinė dugno dalis turi būti 7–9 mm aukštyje virš pagrindo, sudaryto iš šoninių sienelių ir galų. Sudedamąsias dalis reikia suklijuoti tarpusavyje medžiagai tinkamais klijais,

▼B

n) aliuminio folija;

o) 25 % druskos rūgštis;

▼M2

p) 1: 10 000 NF (US *National Formulary* (JAV nacionalinis farmacijos vadovas)) veikimo stiprumo pepsinas, atitinkantis 1: 12 500 BP (*British Pharmacopoeia* (Britanijos farmakopėja)) ir 2 000 FIP (*Fédération Internationale de Pharmacie* (Tarptautinė farmacijos federacija)) veikimo stiprumą, arba stabilizuotas skystas pepsinas, mažiausiai 660 vienetų mililitre pagal Europos farmakopėją;

▼B

q) iki 46–48 °C temperatūros pašildytas vandentiekio vanduo;

r) bent jau 0,1 g tikslumo svarstyklės;

s) 10–15 l talpos metaliniai padėklai, skirti skaldomos medžiagos skysčio likučiams surinkti;

t) įvairaus tūrio (1, 10 ir 25 ml) pipetės ir pipečių laikikliai;

u) 1–100 °C skalės 0,5 °C tikslumo termometras;

v) vandentiekio vandens sifonas.

2. *Mėginių paėmimas ir skaldytino kiekio sukaupimas:*

a) tiriant visą naminių kiaulių skerdeną iš diafragmos atramos prie perėjimo į raumeninę dalį imamas ne mažesnis kaip 1 g svorio mėginys. Galima naudoti specialias trichinelėms skirtas žnyples, jei jomis kerpant užtikrinamas 1,00–1,15 g tikslumas.

Iš diafragmos atramos prie perėjimo į raumeninę dalį imamas didesnis, t. y. ne mažesnis kaip 2 g svorio, mėginys tiriant paršavedes ir kuilius.

Kai nėra diafragmos atramos, iš šonkaulio ar diafragmos krūtinkaulio dalies arba iš žando raumens, liežuvio ar pilvo raumenų imamas dvigubai didesnis 2 g (arba 4 g tiriant paršavedes ir kuilius) mėginys;

b) tiriant mėsos gabalus, iš skersaruožių raumenų, turinčių mažai riebalų ir jei įmanoma esančių šalia kaulų ar sausgyslių, imamas mažiausiai 5 g mėginys. Panašaus dydžio mėginys imamas iš neskirtos visiškai išvirti ar kitos rūšies po skerdimo perdirbtos mėsos;

c) tiriant užšaldytus mėginius analizei imamas mažiausiai 5 g skersaruožių raumenų audinio mėginys.

Mėsos mėginių svoris susijęs su visai riebalų ir fascijų neturinčia mėsa. Ypatingą dėmesį reikia skirti mėginių ėmimui iš liežuvio, siekiant išvengti užteršimo paviršiniu liežuvio audiniu, kurio neįmanoma suskaldyti ir kuris gali trukdyti sedimentacijos metodo rezultatų analizei.

3. *Procedūra*

I. Visas jungtinis mėginys (100 g mėginių vienu metu):

a) 16 ± 0,5 ml druskos rūgšties įpilama į 3 l talpos menzūrą, kurioje yra 2 l 46–48 °C temperatūroje iš anksto pašildyto vandentiekio vandens; maišymo lazdelė įmerkiama į menzūrą, ši uždedama ant pašildytos plokštelės ir pradedama maišyti;

▼M2

b) pridedama 10 ± 0,2 g pepsino arba 30 ± 0,5 ml skysto pepsino;

▼B

c) 100 g pagal 2 punktą paimtų mėginių susmulkinami trintuvu;

d) susmulkinta mėsa perdedama į 3 l talpos menzūrą, kurioje yra vanduo, pepsinas ir druskos rūgštis;

e) sumalta trintuve masė pakartotinai pamerkiama į skaldomąjį skystį menzūroje ir trintuvo dubuo praskalaujamas nedideliu tūriu skaldomojo skysčio, kad būtų galima nuplauti prie sienelių likusią prilipusią mėsą

f) menzūra uždengiama aliuminio folija;

g) magnetinė maišyklė sureguliuojama taip, kad jos veikimo metu būtų palaikoma pastovi 44–46 °C temperatūra. Skaldomąjį skystį reikia maišyti gana smarkiai, kad susidarytų gilus sūkurys išvengiant teškenimosi;

h) skaldomasis skystis maišomas tol, kol mėsos dalelės visiškai išnyksta (apytiksliai 30 minučių). Paskui maišyklė išjungiama ir skaldomasis skystis išpilamas per sietą į sedimentacijai skirtą piltuvą. Perdirbant tam tikro tipo mėsą (liežuvį, medžiojamųjų gyvūnų mėsą ir pan.) gali prireikti skaldyti ilgiau (tačiau neviršijant 60 minučių);

(i) skaldomasis procesas laikomas patenkinamu, jei ant sieto išlieka ne daugiau kaip 5 % pradinio mėginio;

j) skaldomasis skystis paliekamas nusistovėti piltuve 30 minučių;

k) praėjus 30 minučių 40 ml skaldomojo skysčio skubiai įpilama į matavimo cilindrą arba centrifuginį mėgintuvėlį;

l) skaldomieji skysčiai ir kitos skystos atliekos laikomos lėkštelėje tol, kol bus gauti rezultatai;

m) 40 ml tūrio mėginiui leidžiama nusistovėti 10 minučių. Paskui 30 ml viršnuosėdinio skysčio atsargiai pašalinama išsiurbiant viršutinius sluoksnius ir paliekant ne daugiau kaip 10 ml tūrio;

n) likę 10 ml nuosėdų perpilama į lervų skaičiavimo dubenį arba *Petri* lėkštelę;

o) cilindras arba centrifuginis mėgintuvėlis skalaujamas ne daugiau kaip 10 ml vandentiekio vandens, kurio pripilama į lervų skaičiavimo dubenį ar *Petri* lėkštelę, kartu įdedant ir mėginį. Vėliau mėginys analizuojamas trichinoskopu ar stereomikroskopu, didinančiu 15–20 kartų. Ryškų regimąjį vaizdą galima gauti ir kitais būdais, laikantis nuostatos, kad teigiamų kontrolinių mėginių tyrimo metu buvo gautas lygiavertis ar geresnis rezultatas, nei taikant įprastinius ryškaus regimojo vaizdo gavimo metodus. Tiriant visas įtariamas zonas ar parazitų formas būtina naudoti 60–100 kartų didinantį prietaisą;

p) skaldomieji produktai tiriami iš karto po jų paruošimo. Tyrimas jokiu būdu neturėtų būti atidedamas kitai dienai.

▼B

Kai skaldomieji produktai nėra tiriami 30 minučių laikotarpiu nuo paruošimo, juos būtina nuskaidrinti šitaip. Maždaug 40 ml tūrio galutinio mėginio įpilama į matavimo cilindrą ir leidžiama nusistovėti 10 minučių. 30 ml viršnuosėdinio skysčio pašalinama, paliekant 10 ml. Šis tūris papildomas vandentiekio vandeniu iki 40 ml. Palaikius dar kartą 10 minučių, 30 ml viršnuosėdinio skysčio pašalinama, nusiurbiant ir paliekant ne daugiau kaip 10 ml mėginio tyrimui *Petri* lėkštelėje arba lervų skaičiavimo dubenėlyje. Matavimo cilindras perplaunamas ne daugiau kaip 10 ml vandentiekio vandens ir šios nuoplovos įpilamos į *Petri* lėkštelę ar lervų skaičiavimo dubenį, kuriame yra ir mėginys paskesniam tyrimui.

Jei tyrimo metu nustatoma, kad nuosėdos nėra tinkamos tyrimui, mėginys perpilamas į matavimo cilindrą, o jo tūris papildomas iki 40 ml vandentiekio vandeniu, paskui atliekama pirmiau aprašyta procedūra. Šią procedūrą galima pakartoti 2–4 kartus, kol skystis pasidaro skaidrus ir tampa tinkamas patikimam įvertinimui.

II. Mažesni nei 100 g jungtiniai mėginiai

Kai būtina, į 100 g jungtinį mėginį galima pridėti iki 15 g mėginio ir analizuojama kartu su šiais mėginiais pagal 3 dalies I pastraipą. Didesnį kaip 15 g mėginį būtina ištirti kaip visą jungtinį mėginį. Jungtinių mėginių masei siekiant iki 50 g, skaldomojo skysčio ir sudedamųjų dalių kiekį galima sumažinti iki 1 l vandens, 8 ml druskos rūgšties ir 5 g pepsino.

III. Teigiami arba abejotini rezultatai

Kai ištyrus jungtinį mėginį gaunamas teigiamas arba abejotinas rezultatas, iš kiekvienos kiaulės paskui imamas 20 g mėginys pagal 2 punkto a papunktį. Iš 5 kiaulių paimti 20 g mėginiai sujungiami ir tiriami pirmiau aprašytu metodu. Šiuo metodu tiriami ir mėginiai, paimami iš 20 kiaulių grupių, kurių kiekvienoje yra po 5 kiaules.

Kai *Trichinella* aptinkama jungtiniame penkių kiaulių mėginyje, paskesni 20 g mėginiai paimami iš atskirų kiekvienos grupės kiaulių ir kiekvienas mėginys tiriamas atskirai pirmiau aprašytu metodu.

Parazitų mėginiai laikomi 90 % etilo alkoholyje konservavimui ir rūšiai nustatyti Bendrijos arba nacionalinėje etaloninėje laboratorijoje.

Paėmus parazitų mėginius teigiami skysčiai (skaldomasis skystis, viršnuosėdinis skystis, nuoplovos ir pan.) nukenksminami kaitinant mažiausiai 60 °C temperatūroje.

II SKYRIUS

LYGIAVERČIAI METODAI

A. **Jungtinio mėginio mechaninio skaldymo metodas/sedimentacijos metodas**

1. *Prietaisai ir reagentai:*

a) peilis ar žirklės pavyzdžiams supjaustyti ar sukarpyti;

b) lėkštelės, padalytos į 50 laukelių, kai į kiekvieną iš jų galima įdėti maždaug 2 g mėsos, arba kitos priemonės, kuriomis suteikti mėginių atsekamumo lygiavertes garantijas;

▼B

c) mėsmalė arba elektrinis trintuvas;

d) 3 500 Thermo tipo laboratorinis maišiklis „stomacheris“;

e) laboratorinio maišiklio „stomacherio“ plastikiniai maišeliai;

f) kūgio pavidalo separaciniai 2 litrų talpos piltuvai, pageidautina, kad jie turėtų tefloninius apsauginius kaiščius;

g) stovai, jungės ir gnybtai;

h) nerūdijančio plieno 11 cm išorinio skersmens sietai, kurių akutės yra 180 mikronų, atplaišoms atsijoti;

i) ne mažesnio kaip 12 cm vidinio skersmens sietų piltuvai;

j) 100 ml talpos stikliniai matavimo cilindrai;

k) 1–100 °C skalės 0,5 °C tikslumo termometras;

l) vibratorius, pavyzdžiui, elektrinė skutimosi mašinėlė nuimta galvute;

m) relė, kuria bus įjungiama ir išjungiama 1 minutės intervalu;

n) trichinoskopas su horizontaliuoju stalu arba stereomikroskopas, apačioje turintis reguliuojamo intensyvumo išspinduliuojamos šviesos šaltinį;

o) lervų skaičiavimo dubenėlis ir daug 9 cm skersmens *Petri* lėkštelių, kaip nurodyta I skyriaus 1 dalies l ir m punktuose;

p) 17,5 % druskos rūgštis;

▼M2

q) 1: 10 000 NF (US *National Formulary* (JAV nacionalinis farmacijos vadovas)) veikimo stiprumo pepsinas, atitinkantis 1: 12 500 BP (*British Pharmacopoeia* (Britanijos farmakopėja)) ir 2 000 FIP (*Fédération Internationale de Pharmacie* (Tarptautinė farmacijos federacija)) veikimo stiprumą, arba stabilizuotas skystas pepsinas, mažiausiai 660 vienetų mililitre pagal Europos farmakopėją;

▼B

r) daug 10 litrų talpos dėžių prietaisams nukenksminti, pavyzdžiui, formoliu, taip pat skaldomajam skysčiui laikyti, gavus teigiamus pavyzdžių tyrimo rezultatus;

s) iki 0,1 g tikslumo svarstyklės.

2. *Mėginių paėmimas ir skaldytino kiekio sukaupimas, kaip nustatyta I skyriaus 2 dalyje.*

3. *Procedūra*

I. Malimas

Sumalus mėsos mėginius mėsmale iš anksto, pagerės suskaldymo kokybė. Malant elektriniu trintuvu, mėsą reikia malti 3–4 kartus maždaug po 1 sekundę kiekvienąkart.

II. Skaldymo procedūra

Šios procedūros metu galima naudoti visą jungtinį mėginį (100 g mėginių vienu metu) arba mažesnius nei 100 g jungtinius mėginius.

a) Visas jungtinis mėginys (100 g mėginių vienu metu):

i) 3 500 tipo laboratorinis maišiklis „stomacheris“ sujungiamas su dvigubu plastikiniu maišeliu ir nustatoma 40–41 °C temperatūra;

ii) į vidinį plastikinį maišelį įpilama 1,5 l iš anksto 40–41 °C temperatūroje pašildyto vandens;

▼B

iii) į „stomacheryje“ esantį vandenį įpilama 25 ml 17,5 % druskos rūgšties;

iv) pridedama pagal 2 punktą iš kiekvieno atskiro mėginio 25–30 °C temperatūroje paimtų 100 mėginių, kurių kiekvieno masė yra maždaug 1 g;

▼M2

v) galiausiai pridedama 6 g pepsino arba 18 ml skysto pepsino. Šio eiliškumo būtina griežtai laikytis, kad pepsinas nesuirtų;

▼B

vi) vėliau maišelio turinys purtomas maišikliu 25 minutes;

vii) plastikinis maišelis ištraukiamas iš „stomacherio“ ir skaldomasis skystis filtruojamas per sietą į 3 litrų talpos cenzūrą;

viii) plastikinis maišelis išplaunamas apytiksliai 100 ml vandens, kuris vėliau naudojamas sietui skalauti ir galiausiai filtruojamas cenzūroje;

ix) į 100 mėginių jungtinį mėginį galima įdėti 15 atskirų mėginių ir juos tirti kartu su šiais mėginiais.

b) Mažesni jungtiniai mėginiai (mažiau nei 100 mėginių):

i) 3 500 tipo laboratorinis maišiklis „stomacheris“ sujungiamas su dvigubu plastikiniu maišeliu ir nustatoma 40–41 °C temperatūra;

ii) skaldomasis skystis paruošiamas sumaišant jį su 1,5 l vandens ir 25 ml 17,5 % druskos rūgšties. Pridedama 6 g pepsino ir viskas sumaišoma 40–41 °C temperatūroje. Šio eiliškumo būtina griežtai laikytis, kad pepsinas nesuirtų;

iii) skaldomojo skysčio tūris, viename mėginyje atitinkantis 15 ml/g mėginio, išmatuojamas (pvz., reikalaujama, kad 30 mėginių bendras tūris siektų 30 x 15 ml = 450 ml) ir perkeliamas į du vidinius plastikinius maišelius kartu su maždaug 1 g mėsos mėginiais (25–30 °C temperatūroje), paimtais iš kiekvieno atskiro mėginio pagal 2 punktą;

iv) maždaug 41 °C temperatūros vandens įpilama į išorinį maišelį tiek, kad jo bendras tūris būtų lygus tūriui dviejuose maišeliuose – 1,5 litro. Paskui maišelio turinys maišomas maišikliu 25 minutes;

v) plastikinis maišelis išimamas iš maišiklio ir skaldomasis skystis filtruojamas per sietą į 3 litrų talpos cenzūrą;

vi) plastikinis maišelis perplaunamas apytiksliai 100 ml vandens (25–30 °C), kuris vėliau naudojamas sietui skalauti ir galiausiai sumaišomas su menzūroje esančiu filtratu.

III. Lervų išskyrimas sedimentacijos metodu

— Į skaldomąjį skystį įdedamas ledas (300–400 g ledo dribsnių, drožlių arba suskaldyto ledo), kad skysčio tūris padidėtų iki 2 l. Paskui skaldomasis skystis maišomas tol, kol ledas ištirpsta. Tiriant mažesnius mėginius (žr. II dalies b punktą) ledo kiekis atitinkamai sumažinamas.

— Atvėsintas skaldomasis skystis perpilamas į 2 l talpos separacinį piltuvą, kuriame įmontuotas vibratorius ir papildomas gnybtas.

▼B

— Sedimentacijai leidžiama vykti 30 minučių, jos metu sedimentacinis piltuvas vibruoja su pertrūkiais, t. y. po 1 minutės vibracijos daroma 1 minutės pauzė.

— Praėjus 30 minučių, 60 ml nuosėdų mėginio skubiai perpilama į 100 ml matavimo cilindrą (užbaigus darbą, piltuvas perskalaujamas ploviklio tirpalu).

— 60 ml tūrio mėginiui leidžiama nusistovėti mažiausiai 10 minučių, po to viršnuosėdinis skystis pašalinamas išsiurbiant ir paliekama 15 ml tūrio lervų analizei.

— Išsiurbinimui galima naudoti vienkartinį švirkštą su plastikiniu mėgintuvėliu. Mėgintuvėlis turi būti tokio ilgio, kad ne mažiau kaip 15 ml liktų matavimo cilindre, kai švirkšto jungės lieka ant cilindro kraštų.

— Likę 15 ml įpilami į lervų skaičiavimo dubenėlį arba dvi *Petri* lėkšteles ir tiriami trichinoskopu arba stereomikroskopu.

— Matavimo cilindras plaunamas 5–10 ml vandentiekio vandens ir nuoplovos pridedamos prie mėginio.

— Suskaldyti produktai tiriami nedelsiant. Tyrimas jokiu būdu neturėtų būti atidedamas kitai dienai.

Kai suskaldyti produktai neskaidrūs arba kai nėra tiriami per 30 minučių nuo jų paruošimo, juos būtina nuskaidrinti šitaip:

— galutinis 60 ml mėginys įpilamas į matavimo cilindrą ir jam leidžiama nusistovėti 10 minučių; paskui 45 ml viršuosėdinio skysčio pašalinama išsiurbimo būdu, o likę 15 ml sumaišomi su 45 ml vandentiekio vandens;

— pasibaigus paskesnei 10 minučių sedimentacijai, 30 ml viršnuosėdinio skysčio pašalima išsiurbimo būdu ir 15 ml likutis perpilamas į *Petri* lėkštelę ar lervų skaičiavimo dubenėlį tyrimui;

— matavimo cilindras perplaunamas 10 ml vandentiekio vandens ir šios nuoplovos pridedamos prie *Petri* lėkštelėje ar lervų skaičiavimo dubenėlyje esančio mėginio paskesniam tyrimui.

IV. Teigiami ar abejotini rezultatai

Kai rezultatai teigiami arba abejotini, taikomos I skyriaus 3 dalies III pastraipos nuostatos.

B. **Jungtinio mėginio mechaninio skaldymo/išskyrimo ant filtro metodas**

1. *Prietaisai ir reagentai:*

Kaip nustatyta II skyriaus A dalies 1 pastraipoje.

Papildomi prietaisai

a) 1 litro talpos Gelmano piltuvas, turintis 45 mm skersmens filtro laikiklį;

b) filtro diskai, turintys 35 mikronų angų žiedo formos nerūdijančio plieno sietą (disko skersmuo – 45 mm), 1 mm storio du guminius žiedus (išorinis skersmuo – 45 mm, vidinis skersmuo – 38 mm), žiedinis sietas įstatomas tarp dviejų guminių žiedų ir suklijuojamas su jais dviem medžiagoms tinkamais klijais;

▼B

c) 3 litrų talpos Erlenmejerio kolba su šoniniu siurbimo vamzdeliu;

d) filtravimo siurblys;

e) mažiausiai 80 ml talpos plastikiniai maišeliai;

f) plastikinių maišelių sandarinimo prietaisas;

g) 1: 150 000 Soksleto (*Soxhlet*) vienetų viename grame stiprumo renilazė.

2. *Mėginių paėmimas:*

Kaip nustatyta I skyriaus 2 dalyje.

3. *Procedūra*

I. Malimas

Sumalus mėsos mėginius mėsmale iš anksto, pagerės suskaldymo kokybė. Malant elektriniu trintuvu, mėsą reikia malti 3–4 kartus po 1 sekundę kiekvienąkart.

II. Suskaldymo procedūra

Šiai procedūrai naudojami visas jungtinis mėginys (100 g mėginių vienu metu) arba mažesni nei 100 g jungtiniai mėginiai.

a) Visas jungtinis mėginys (100 mėginių vienu metu)

Žr. II skyriaus A dalies 3 pastraipos II punkto a papunktį.

b) Mažesni jungtiniai mėginiai (mažiau kaip 100 mėginių)

Žr. II skyriaus A dalies 3 pastraipos II punkto b papunktį.

III. Lervų išskyrimas filtravimo būdu

a) Į skaldomąjį skystį įdedamas ledas (300–400 g ledo dribsnių, drožlių arba suskaldyto ledo), kad skysčio tūris padidėtų iki 2 litrų. Tiriant mažesnius jungtinius mėginius ledo kiekis atitinkamai sumažinamas.

b) Skaldomasis skystis maišomas, kol ištirpsta ledas. Atvėsintas skaldomasis skystis paliekamas trumpiausiai 3 minutes lervoms susisukti.

c) Gelmano piltuvas su filtro laikikliu ir filtro disku užmaunamas ant Erlenmejerio kolbos, sujungtos su filtravimo siurbliu.

d) Skaldomasis skystis pilamas į Gelmano piltuvą ir filtruojamas. Besibaigiant filtravimui, skaldomasis skystis perleidžiamas pro filtrą siurbiant filtravimo siurbliu. Siurbimą būtina nutraukti prieš išdžiūstant filtrui, t. y. kai piltuve telieka 2–5 ml skysčio.

e) Perfiltravus skaldomąjį skystį, išimamas filtro diskas ir skystis supilamas į 80 ml talpos plastikinį maišelį, į kurį įpilama 15–20 renilazės tirpalo. Renilazės tirpalas paruošiamas 2 g renilazės ištirpinant 100 ml vandentiekio vandens.

f) Plastikinis maišelis dukart sandarinamas ir įdedamas tarp „stomacherio“ išorinio ir vidinio maišelių.

g) „Stomacheriui“ leidžiama dirbti tris minutes, kai jame maišomas visas arba dalinis jungtinis mėginys.

▼B

h) Praėjus trims minutėms, plastikinis maišelis su filtro disku ir renilazės tirpalu išimamas iš „stomacherio“ ir prakerpamas žirklėmis. Skystas turinys įpilamas į *Petri* lėkštelę ar lervų skaičiavimo dubenėlį. Maišelis išplaunamas 5–10 ml vandens, kuris paskui įpilamas į lervų skaičiavimo dubenėlį tyrimui trichinoskopu arba *Petri* lėkštelę tyrimui stereomikroskopu.

(i) Skaldomieji produktai tiriami vos tik gauti. Tyrimas jokiu būdu neatidedamas kitai dienai.

Pastaba.: Filtro diskų niekada negalima naudoti, jeigu jie nėra visiškai švarūs. Nešvariems diskams niekada neleidžiama išdžiūti. Filtro diskus galima valyti, pamerkiant juos į renilazės tirpalą ir paliekant per naktį. Prieš naudojant, juos reikia išvalyti, pamerkiant į naują renilazės tirpalą ir pamaišant „stomacheriu“.

IV. Teigiami arba abejotini rezultatai

Kai rezultatai teigiami arba abejotini, taikomos I skyriaus 3 dalies III pastraipos nuostatos.

C. **Jungtiniams mėginiams iki 35 g naudojamas automatinis skaldymo metodas**

1. *Prietaisai ir reagentai:*

a) peilis arba žirklės mėginiams supjaustyti arba sukarpyti;

b) lėkštelės, padalytos į 50 laukelių, kai į kiekvieną laukelį galima įdėti maždaug 2 g mėsos, arba kitos priemonės, teikiančios reikiamas mėginių atsekamumo lygiavertes garantijas;

c) *Trichomatic 35*® tipo trintuvas su įmontuota filtravimo įranga;

d) 8,5 ± 0,5 % druskos rūgštis;

e) skaidrūs 50 mm skersmens ir 14 mikronų poras turintys polikarbonatiniai membraniniai filtrai;

▼M3

f) 1:10 000 NF (JAV nacionalinė farmakopėja) veikimo stiprumo pepsinas atitinkantis 1:12 500 BP (Britanijos farmakopėja) ir iki 2 000 FIP (International Pharmaceutical Federation) veikimo stiprumą, arba stabilizuotas skystas pepsinas, ne mažiau kaip 660 vienetų mililitre pagal Europos farmakopėją;

▼B

g) 0,1 g tikslumo svarstyklės;

h) žnyplės plačiu galu;

i) daug mažiausiai 5 cm ilgio šoninę kraštinę turinčių objektinių stiklelių arba daug bent 6 cm skersmens *Petri* lėkštelių, apačioje sužymėtų žymekliu į 10 × 10 mm tyrimo kvadratinius laukelius;

j) (sterko)mikroskopas, apačioje turintis reguliuojamo intensyvumo išspinduliuojamos šviesos šaltinį (15–60 kartų didinantis), arba trichinoskopas su horizontaliuoju stalu;

k) skystų atliekų indas;

l) daug 10 litrų talpos dėžių prietaisams nukenksminti, pavyzdžiui, formoliu, taip pat skaldomajam skysčiui laikyti, gavus teigiamus pavyzdžių tyrimo rezultatus;

m) 1–100 °C skalės 0,5 °C tikslumo termometras.

▼B

2. *Mėginių paėmimas*

Kaip nustatyta I skyriaus 2 dalyje.

3. *Procedūra*

I. Skaldymo procedūra

a) Trintuvas su įmontuota filtravimo įranga sujungiamas su atliekų vamzdeliu ir vamzdelis nukreipiamas į skystų atliekų indą.

b) Įjungus trintuvą, prasideda kaitinimas.

c) Prieš tai darant, reakcinės kameros dugne esantį dugninį vožtuvą reikia atidaryti ir uždaryti.

d) Pridedama pagal 2 punktą iš kiekvieno atskiro mėginio (25–30 ºC temperatūroje) paimtų iki 35 mėginių, kurių kiekvieno masė yra maždaug 1 g. Įsitikinama, kad didesni sausgyslių gabaliukai pašalinami, nes jie gali užkimšti membraninį filtrą.

e) Pripilama (apytiksliai 400 ml) vandens iki reakcinės kameros, sujungtos su trintuvu, krašto.

f) 30 ml 8,5 % druskos rūgšties pripilama iki mažesnės skysčiams skirtos kameros krašto.

g) Membraninis filtras uždengiamas rupesniu filtru ir įdedamas į filtravimo įrangoje esantį filtro laikiklį.

▼M2

h) Galiausiai pridedama 7 g pepsino arba 21 ml skysto pepsino. Šio eiliškumo būtina griežtai laikytis, kad pepsinas nesuirtų.

▼B

i) Uždaromi reakcinės ir skysčiams skirtos kamerų dangteliai.

j) Pasirenkamas skaldymo laikas. Trumpas skaldymo laikas (5 minutės) nustatomas, kai mėginiai gauti iš normalus skerdimo amžiaus kiaulių, ir ilgesnis laikas (8 minutės) kitiems mėginiams.

k) Paspaudus trintuvo paleidimo mygtuką, prasideda paskirstymo procesas ir automatiškai prasideda skaldymas, o paskui filtravimas. Praėjus 10–13 minučių procesas baigiasi ir automatiškai sustoja.

l) Įsitikinus, kad kamera tuščia, atidaromas reakcinės kameros dangtelis. Jei kameroje likę putų arba kokio nors skaldomojo skysčio, kartojama procedūra, kaip nurodyta V dalyje.

II. Lervų išskyrimas

a) Filtro laikiklis išimamas ir membraninis filtras perkeliamas ant objektinio stiklelio ar į *Petri* lėkštelę.

b) Membraninis filtras tiriamas (sterko)mikroskopu arba trichinoskopu.

III. Valymo priemonės

a) Gavus teigiamą rezultatą, du trečdaliai trintuvo reakcinės kameros pripildomi verdančio vandens. Paprastai vandentiekio vanduo pilamas į jungiančiąją skysčiams skirtą kamerą, kol apsemiamas apatinis daviklis. Paskui vyksta automatinis valymas. Filtro laikiklis ir bet kuri kita įranga nukenksminami, pavyzdžiui, formoliu.

b) Užbaigus dienos darbą, trintuvo skysčiams skirta kamera pripildoma vandens ir atliekamas standartinis prietaiso darbo ciklas.

▼B

IV. Membraninių filtrų naudojimas

Kiekvieną polikarbonatinį membraninį filtrą galima naudoti ne daugiau kaip penkis kartus. Po kiekvieno naudojimo filtras turi būti nusukamas. Be to, po kiekvieno naudojimo būtina patikrinti membraninį filtrą, ar neatsirado koks nors jo pažeidimas, sutrukdysiantis tinkamai jį naudoti kitą kartą.

V. Metodas taikomas, kai atliekamas nevisiškas skaldymas ir kai neįmanoma atlikti filtravimo

Paleidus automatinį trintuvo darbo ciklą, kaip nurodyta C dalies 3 pastraipos I punkte, atidaromas reakcinės kameros dangtelis ir patikrinama, ar kameroje yra susikaupusių putų arba skysčio. Šiuo atveju:

a) uždaromas reakcinės kameros dugne esantis dugninis vožtuvas;

b) pašalinamas filtro laikiklis ir membraninis filtras perkeliamas ant objektinio stiklelio ar *Petri* lėkštelės;

c) į filtro laikiklį įdedamas naujas membraninis filtras ir pritvirtinamas prie laikiklio;

d) trintuvo skysčio kamera pripildoma vandens tiek, kad būtų apsemiamas apatinis daviklis;

e) vykdomas automatinis valymo ciklas;

f) valymo ciklui pasibaigus, atidaromas reakcinės kameros dangtelis ir patikrinama, ar liko skysčio;

g) jei kamera tuščia, pašalinamas filtro laikiklis, o membraninis filtras perkeliamas ant objektinio stiklelio ar *Petri* lėkštelės žnyplėmis;

h) abu membraniniai filtrai tiriami, kaip aprašyta C dalies 3 pastraipos II punkte. Jei filtrų negalima ištirti, kartojamas visas skaldymo procesas, atliekant ilgesnį skaldymą, kaip aprašyta C dalies 3 pastraipos I punkte.

VI. Teigiami ar abejotini rezultatai

Kai rezultatai teigiami arba abejotini, taikomos I skyriaus 3 dalies III pastraipos nuostatos.

▼M3

D. **Magnetinės maišyklės metodas jungtiniams mėginiams skaidyti (išskyrimui ant filtro) ir lervų aptikimas atliekant latekso agliutinacijos bandymą**

Šis metodas laikomas lygiaverčiu tik atliekant kiaulienos tyrimus.

1. *Prietaisai ir reagentai*

a) peilis arba žirklės ir žnyplės pavyzdžiams supjaustyti ar sukarpyti;

b) lėkštelės, padalytos į 50 laukelių, kad į kiekvieną iš jų būtų galima įdėti maždaug 2 g mėsos, arba kitos priemonės, kuriomis galima suteikti mėginių atsekamumo lygiavertes garantijas;

c) aštrius smulkinimo ašmenis turintis trintuvas. Kai mėginiai didesni kaip 3 g, būtina naudoti 2–4 mm angas turinčią mėsmalę arba žirkles. Mėsmalė yra būtina, kai tiriama užšaldyta mėsa ar liežuvis (pašalinus nesuskaidomą paviršinį sluoksnį) ir mėginio dydį reikia ypač padidinti;

▼M3

d) magnetinės maišyklės su įmontuotu termostatiškai kontroliuojamu kaitinimo padėklu ir maždaug 5 cm ilgio teflonu padengtos maišymo lazdelės;

e) 3 litrų talpos stiklinės menzūros;

f) nerūdijančio plieno 11 cm išorinio skersmens sietai, kurių akutės yra 180 mikronų, atplaišoms atsijoti;

g) plieninis filtravimo aparatas su 20 μm akučių filtrais ir plieniniu piltuvu;

h) vakuuminis siurblys;

i) 10–15 l talpos metaliniai ar plastikiniai padėklai, skirti skaidomos medžiagos skysčiui surinkti;

j) trimatė sukamoji svirtis;

k) aliuminio folija;

l) 25 % druskos rūgštis;

m) 1:10 000 NF veikimo stiprumo pepsinas 1: atitinkantis 1:12 500 BP (Britanijos farmakopėja) ir iki 2 000 FIP (*International Pharmaceutical Federation*) veikimo stiprumą, arba stabilizuotas skystas pepsinas, ne mažiau kaip 660 vienetų mililitre pagal Europos farmakopėją;

n) pašildytas iki 46–48 °C temperatūros vandentiekio vanduo;

o) iki 0,1 g tikslumo svarstyklės;

p) skirtingo dydžio pipetės (1, 10 ir 25 ml), mikropipetės pagal latekso agliutinacijai gamintojo instrukcijas ir pipečių laikikliai;

q) 20 mikronų akučių nailono filtrai, filtravimo sistemai tinkančio dydžio;

r) plastikinės ar plieninės 10–15 cm žnyplės;

s) kūginiai 15 ml buteliukai;

t) grūstuvas su teflonu ar plieninė kūginė lazdelė, telpantys į kūginius buteliukus;

u) 1–100 °C termometras (± 0,5 °C tikslumo);

v) Trichin-L antigeno tyrimo rinkinio, kurio tinkamumas patvirtintas pagal kodą Nr. EURLP_D_001/2011, latekso agliutinacijos kortelės;

w) Trichin-L antigeno tyrimo rinkinio, kurio tinkamumas patvirtintas pagal kodą Nr. EURLP_D_001/2011, buferinis tirpalas su konservantu (mėginio skiediklis);

x) Trichin-L antigeno tyrimo rinkinio, kurio tinkamumas patvirtintas pagal kodą Nr. EURLP_D_001/2011, buferis, papildytas konservantu (neigiama kontrolė);

y) Trichin-L antigeno tyrimo rinkinio, kurio tinkamumas patvirtintas pagal kodą Nr. EURLP_D_001/2011, buferis, papildytas *Trichinella spiralis* antigenais ir konservantu (teigiama kontrolė);

z) Trichin-L antigeno tyrimo rinkinio, kurio tinkamumas patvirtintas pagal kodą Nr. EURLP_D_001/2011, buferis su polistireno dalelėmis, padengtomis antikūnais, papildytas konservantu (latekso granulės);

aa) vienkartiniai lipalai.

2. *Mėginių paėmimas*

Kaip nustatyta I skyriaus 2 dalyje.

▼M3

3. *Procedūra*

I. Jei tai užbaigti jungtiniai mėginiai (100 g mėginių vienu metu), turi būti laikomasi I skyriaus 3 punkto I dalies a–i papunkčiuose nustatytos tvarkos. Be to, turi būti laikomasi šios tvarkos:

a) 20 mikronų akučių nailoninis filtras dedamas ant filtravimo sistemos pagrindo. Kūginis filtravimo plieninis piltuvas fiksuojamas ant pagrindo su blokų sistema, o plieninis sietas, kurio akutės 180 mikronų dydžio, uždedamas ant piltuvo. Vakuuminis siurblys sujungiamas su filtravimo sistema ir su metaliniu ar plastikiniu rezervuaru, kad būtų galima surinkti skaidymo skystį;

b) nustojama maišyti ir skaidymo skystis per sietą pilamas į filtravimo piltuvą. Maišyklė praskalaujama 250 ml šilto vandens. Skalavimo skystis turi būti pilamas į filtravimo sistemos rampą po to, kai skaidymo skystis buvo sėkmingai nufiltruotas;

c) filtravimo membrana paimama žnyplėmis laikant už krašto. Filtravimo membrana sulankstoma bent keturis kartus ir dedama į 15 ml kūginį vamzdelį;

d) filtravimo membrana stumiama į 15 ml kūginio vamzdelio dugną naudojant grūstuvą ir stipriai spaudžiama darant nuoseklius judesius pirmyn ir atgal su grūstuvu, kuris turėtų būti įdėtas sulankstytos filtravimo membranos viduje pagal gamintojo nurodymus;

e) į 15 ml kūginį vamzdelį pipete įlašinama mėginio skiediklio ir filtravimo membrana homogenizuojama grūstuvu darant nedidelės amplitudės nuoseklius judesius pirmyn ir atgal, vengiant staigių judesių, kad nesitaškytų skystis, laikantis gamintojo nurodymų;

f) kiekvienas neigiamai ir teigiamai kontrolei skirtas mėginys paskirstomas į skirtingas agliutinacijos kortelės vietas pipetėmis, laikantis gamintojo nurodymų;

g) latekso granulės pipete dedamos į kiekvieną agliutinacijos kortelės vietą, laikantis gamintojo nurodymų, joms nesiliečiant su mėginiu (-ais) ir (arba) kontroline medžiaga. Kiekvienoje vietoje latekso granulės atsargiai sumaišomos su vienkartiniais lipalais, kol homogeniškas skystis padengs visą laukelį;

h) agliutinacijos kortelė dedama ant trimatės sukamosios svirties ir sukama pagal gamintojo nurodymus;

i) praėjus gamintojo nurodymuose nustatytam laikui, sukimas sustabdomas ir agliutinacijos kortelė padedama ant plokščio paviršiaus ir žiūrimi reakcijos rezultatai. Jei tai teigiamos kontrolės mėginys, turi pasirodyti granulių agregatai. Jei tai neigiamos kontrolės mėginys, suspensija išlieka homogeniška be granulių agregatų;

j) visa su mėsa besiliečianti įranga tarp tyrimų privalo būti rūpestingai nuplauta pamerkiant ją kelioms sekundėms į šiltą vandenį (60–90 °C). Paviršiai, ant kurių lieka mėsos likučių ar inaktyvuotų lervų, turi būti išvalyti švaria kempine ir vandentiekio vandeniu. Kai procedūra yra baigta, gali būti užlašinami keli lašai ploviklio siekiant nuriebalinti įrangą. Po to kiekviena detalė rūpestingai skalaujama kelis kartus siekiant pašalinti visus ploviklio pėdsakus;

k) grūstuvas tarp tyrimų turi būti rūpestingai nuplautas pamerkiant jį į bent 250 ml šilto vandens (60–90 °C). Mėsos likučiai ar inaktyvuotos lervos, kurios gali likti ant jo paviršiaus, turi būti pašalinti švaria kempine ir vandentiekio vandeniu. Kai procedūra

▼M3

yra baigta, gali būti užlašinami keli lašai ploviklio siekiant nuriebalinti grūstuvą. Po to grūstuvas rūpestingai skalaujamas kelis kartus siekiant pašalinti visus ploviklio pėdsakus.

II. Jungtiniai mažesni nei 100 g mėginiai, kaip nurodyta I skyriaus 3 punkto II dalyje.

Jei tai jungtiniai mažesni nei 100 g mėginiai, laikomasi I skyriaus 3 punkto II dalyje nustatytos tvarkos.

III. Teigiami ar abejotini rezultatai

Kai ištyrus jungtinį mėginį gaunamas teigiamas arba abejotinas latekso agliutinacijos rezultatas, iš kiekvienos kiaulės paskui imamas 20 g mėginys pagal I skyriaus 2 punkto a papunktį. 20 g mėginiai iš penkių kiaulių sujungiami kartu ir tiriami taikant I punkte aprašytą metodą.

Kai ištyrus penkių kiaulių grupės mėginius gaunami teigiami latekso agliutinacijos rezultatai, imami kiti 20 g mėginiai iš atskirų grupės individų ir kiekvienas jų tiriamas atskirai taikant vieną iš I skyriuje aprašytų metodų.

Parazitų mėginiai laikomi 90 % etilo alkoholyje konservavimui ir rūšiai nustatyti ES arba nacionalinėje etaloninėje laboratorijoje.

Po parazitų surinkimo skysčiai, kurių tyrimo rezultatai buvo teigiami, turi būti nukenksminti kaitinant bent 60 °C temperatūroje.

▼B

III SKYRIUS

TRICHINOSKOPINIS TYRIMAS

1. *Prietaisai:*

a) kaitinamąją lempą turintis ir 30–40 arba 80–100 kartų didinantis trichinoskopas arba stereomikroskopas, kurio apačioje yra reguliuojamo intensyvumo šviesą išspinduliuojantis šaltinis;

b) kompresorius – slėginė stiklinė, sudaryta iš dviejų stiklinių plokštelių (kurių kiekviena padalyta į vienodo ploto laukelius);

c) mažos išlenktos žirklės;

d) mažos žnyplės;

e) mėginių pjaustymo peilis;

f) mažos sunumeruotos dėžutės, skirtos mėginiams atskirai laikyti;

g) lašinimo pipetė;

h) acto rūgšties stiklinė ir kalio hidroksido tirpalo stiklinė bet kokiam kalkėjimui šalinti ir džiovintai mėsai minkštinti.

2. *Mėginių paėmimas*

Tiriant visas skerdenas iš kiekvieno gyvūno imami keli riešuto dydžio mėginiai:

a) tiriant namines kiaules tokie mėginiai imami iš abiejų diafragmos atramų prie perėjimo į raumeninę dalį;

b) tiriant šernus mėginiai imami iš abiejų diafragmos atramų prie perėjimo į raumeninę dalį ir, papildomai, iš žando, apatinės kojos dalies raumenų, tarpšonkaulinių raumenų ir liežuvio raumenų, iš kiekvieno gyvūno iš viso imama po šešis mėginius;

c) jei mėginių neįmanoma paimti iš tam tikrų raumenų, iš pasiekiamų raumenų iš viso imami 4 mėginiai;

▼B

d) tiriant mėsos gabalus keturi riešuto dydžio mėginiai imami iš skersaruožių raumenų, jei įmanoma, neturinčių riebalų, iš keturių skirtingų atskiro gabalo vietų, jei įmanoma, arčiau kaulų ir sausgyslių.

3. *Procedūra*

a) Paprastai kompresorius pripildomas 1,0±0,1 g mėsos, paprastai tai lygu 28 avižos grūdo dydžio gabaliukams. Jeigu reikia, naudojamasi dviem kompresoriais, kuriuos ištyrimui sudedama 56 avižos grūdo dydžio mėsos gabaliukai.

b) Jei naminės kiaulės turi abi diafragmos atramas, *Trichinella* tiriantis inspektorius atpjauna po 28 avižos grūdo dydžio gabaliukus nuo kiekvienos iš minėtų dalių, paimtų visoje skerdenoje, taip susidaro iš viso 56 gabaliukai.

c) Jei tėra tik viena diafragmos atrama, 56 gabaliukai atpjaunami skirtingose vietose, jei įmanoma, prie perėjimo į raumeninę dalį.

d) Iš kitų keturių šerno raumenų paimti mėginiai supjaustomi kiekvienas į 7 avižos grūdo dydžio gabaliukus, taip susidaro iš viso 28 papildomi gabaliukai.

e) Paskui *Trichinella* tiriantis inspektorius suspaudžia 56 (arba 84) gabaliukus tarp stiklo plokštelių, kad būtų gaunamas aiškus atspaudas ant objektinio stiklelio.

f) Jei tiriamų mėginių mėsa yra sausa ar sena, prieš spaudžiant preparatus būtina suminkštinti 10–20 minučių pamerkiant į kalio šarmo ir vandens mišinį, paruoštą atitinkamai santykiu 1: 2.

g) Iš kiekvieno mėsos gabalo mėginio *Trichinella* tiriantis inspektorius atpjauna po 14 avižos grūdo dydžio gabaliukų, taip susidaro iš viso 56 gabaliukai.

h) Mikroskopinį tyrimą būtina atlikti lėtai ir kruopščiai peržiūrint kiekvieną preparatą, kai prietaisas didina 30–40 kartų.

i) Jei trichinoskopinio tyrimo metu nustatomos įtariamos zonos, jas būtina ištirti naudojant galingesnį trichinoskopą (didinantį 80–100 kartų).

j) Kai rezultatas neaiškus, kartojamas kitų mėginių ir ant objektinio stiklelio esančių preparatų tyrimas, kol gaunama reikalinga informacija. Trichinoskopinis tyrimas atliekamas ne trumpiau kaip šešias minutes.

k) Į trumpiausią tyrimui atlikti būtiną laiką neįskaitomas laikas, būtinas mėginiams paimti ir preparatams paruošti.

l) Apskritai trichinoskopinį tyrimą atliekantis asmuo per dieną privalo ištirti ne daugiau kaip 840 gabaliukų, o tai atitinka 15 naminių kiaulių ir 10 šernų tyrimą.

▼B

II PRIEDAS

UŽŠALDYMAS

A. *1 užšaldymo metodas*

a) Jau užšaldyta mėsa turi būti toliau laikoma užšaldyta.

b) Šaldymo patalpos techninė įranga ir energijos tiekimas turi būti tokie, kad pageidaujama temperatūra greitai būtų pasiekiama ir palaikoma visose patalpose vietose ir visoje mėsoje.

c) Prieš užšaldymą būtina pašalinti izoliuojančiąją pakuotę, išskyrus tą atvejį, kai mėsa yra reikiamoje temperatūroje atgabenama į šaldymo patalpą arba kai mėsa supakuota taip, kad pakuotė netrukdo pasiekti reikiamą temperatūrą per nurodytą laiką.

d) Siuntas šaldymo patalpoje reikia laikyti atskirai ir užrakintas.

e) Būtina užregistruoti kiekvienos siuntos atgabenimo į šaldymo patalpą datą ir laiką.

f) Šaldymo patalpoje turi būti ne mažesnė kaip –25 °C temperatūra. Ją būtina matuoti kalibruotais termoelektriniais prietaisais ir nuolatos registruoti. Jos negalima matuoti tiesioginiame šalto oro sraute. Prietaisai turi būti laikomi užrakinti. Temperatūros lentelėse turi būti pateikti mėsos tikrinimo registre esantys atitinkami duomenys apie įvežimą, užšaldymo pradžios ir pabaigos datą bei laiką, užrašytus šiuos duomenis būtina saugoti vienerius metus.

g) Mėsą, kurios skersmuo arba storis siekia iki 25 cm, būtina šaldyti nepertraukiant ne mažiau kaip 240 valandų, o mėsą, kurios skersmuo arba storis siekia 25–50 cm, būtina šaldyti nepertraukiant ne mažiau kaip 480 valandų. Šis šaldymo procesas netaikomas, kai mėsa yra storesnė arba jos skersmuo yra didesnis. Šaldymo laikas pradedamas skaičiuoti nuo to momento, kai temperatūra šaldymo patalpoje pasiekia f punkte nurodytą lygį.

B. *2 užšaldymo metodas*

1 metodo a–e punktų bendrųjų nuostatų laikomasi, atsižvelgiant į šiuos laiko ir temperatūros derinius:

a) mėsą, kurios skersmuo ar storis yra iki 15 cm, būtina užšaldyti, esant vienam iš šių laiko ir temperatūros derinių:

— 20 dienų –15 °C temperatūroje,

— 10 dienų –23 °C temperatūroje,

— 6 dienas –29 °C temperatūroje.

b) mėsą, kurios skersmuo arba storis siekia 15–50 cm, būtina užšaldyti, esant vienam iš šių laiko ir temperatūros derinių:

— 30 dienų –15 °C temperatūroje,

— 20 dienų –25 °C temperatūroje,

— 12 dienų –29 °C temperatūroje.

▼B

Temperatūra šaldymo patalpoje turi būti ne aukštesnė nei pasirinktoji inaktyvacijos temperatūra. Ją būtina matuoti kalibruotais termoelektriniais prietaisais ir nuolatos registruoti. Jos negalima matuoti tiesioginiame šalto oro sraute. Prietaisai turi būti laikomi užrakinti. Temperatūros lentelėse turi būti pateikti mėsos patikrinimo registre esantys atitinkami duomenys apie įvežimą, taip pat užšaldymo pradžios ir pabaigos datą bei laiką, užrašytus šiuos duomenis būtina išsaugoti vienerius metus.

Kai naudojamasi šaldymo tuneliais ir griežtai nesilaikoma pirmiau išdėstytos tvarkos, maisto verslo subjektas privalo sugebėti įrodyti kompetentingai institucijai, kad alternatyvus *Trichinella* parazitų kiaulių mėsoje naikinimo metodas yra veiksmingas.

C. *3 užšaldymo metodas*

Šis metodas taikomas sausam užšaldymui komerciniais tikslais arba mėsos užšaldymui, esant nurodytiems laiko ir temperatūros deriniams, stebint temperatūrą kiekvieno gabalo centre.

a) 1 metodo a–e punktuose išvardytų nuostatų laikomasi, atsižvelgiant į šiuos laiko ir temperatūros derinius:

— 106 valandos –18 °C temperatūroje,

— 82 valandos –21 °C temperatūroje,

— 63 valandos –23,5 °C temperatūroje,

— 48 valandos –26 °C temperatūroje,

— 35 valandos –29 °C temperatūroje,

— 22 valandos –32 °C temperatūroje,

— 8 valandos –35 °C temperatūroje,

— 1/2 valandos –37 °C temperatūroje.

b) Temperatūra matuojama kalibruotais termoelektriniais prietaisais ir nuolatos registruojama. Termometras įterpiamas į kalibruotos mėsos gabalą, ne mažesnį už užšaldymui skirtos mėsos storiausią gabalą. Šį gabalą būtina laikyti pačioje nepalankiausioje šaldymui šaldymo patalpos vietoje, atitolinant jį nuo šaldymo įrangos ar tiesioginio šalto oro srauto. Prietaisai turi būti laikomi užrakinti. Temperatūros lentelėse būtina pateikti mėsos patikrinimo registre esančius atitinkamus duomenis apie įvežimą, taip pat užšaldymo pradžios ir pabaigos datą bei laiką, šią užrašytą informaciją būtina saugoti vienerius metus.

▼B

III PRIEDAS

KITŲ GYVŪNŲ, IŠSKYRUS KIAULES, TYRIMAS

Arklių, laukinių medžiojamųjų gyvūnų ir kitokią mėsą, galinčią turėti *Trichinella* parazitų, būtina ištirti vienu iš I priedo I arba II skyriuose nurodytų skaldymo metodų, darant tokius pakeitimus:

a) mažiausiai 10 g mėginiai imami iš arklių liežuvio ar žando raumens ir iš šernų priešakinės kojos, liežuvio ar diafragmos raumens;

b) jeigu arkliai neturi šių raumenų, didesnis mėginys imamas iš diafragmos atramos prie perėjimo į raumeninę dalį. Raumenyje neturi nebūti jungiamojo audinio ir riebalų;

c) mažiausiai 5 g mėginys suskaldomas I priedo I skyriuje nurodytu pamatiniu aptikimo metodu arba II skyriuje nurodytu lygiaverčiu metodu. Kiekvieno skaldymo atveju bendra tiriamojo audinio masė turi neviršyti 100 g skaldant I skyriuje nurodytu metodu ir II skyriuje nurodytais A ir B metodais ir 35 g – II skyriuje nurodytu C metodu;

d) kai gaunamas teigiamas rezultatas, atliekamas paskesnis 50 g mėginio nepriklausomas tyrimas;

e) nepažeidžiant gyvūnų rūšių apsaugos taisyklių, visa medžiojamųjų gyvūnų, išskyrus šernus, tokių kaip lokiai, plėšrieji žinduoliai (įskaitant jūrinius žinduolius) ir ropliai, mėsa turi būti ištirti imant 10 g raumens mėginį įprastose parazitavimo vietose arba didesnius mėginius, jei tų vietų nėra. Įprastos parazitavimo vietos:

   i) lokiai – diafragma, kramtomasis raumuo ir liežuvis;

   ii) jūrų vėpliai – liežuvis;

   iii) krokodilai – kramtomasis raumuo, junginės išaugos virš ragenos raumuo ir tarpšonkaulinis raumuo;

   iv) paukščiai – galvos raumenys (pvz., kramtomasis ir kaklo raumuo).

f) skaldymo laikotarpis turi būti pakankamas, kad užtikrintų šių gyvūnų audinių skaldymą, bet neturi viršyti 60 minučių.

▼B

IV PRIEDAS

Išsamios sąlygos, taikomos *Trichinella* neužkrėstiems ūkiams ir regionams, kuriuose nedidelis užkrėtimo *Trichinella* pavojus

Šiame priede,

„kontroliuojamos laikymo sąlygos integruotose gamybos sistemose“ – tai bet koks gyvulininkystės tipas, kai kiaulės visą laiką laikomos maisto verslo subjekto kontroliuojamomis sąlygomis, susijusios su šėrimu ir laikymo.

I SKYRIUS

MAISTO VERSLO SUBJEKTŲ PAREIGOS

A. Siekdami ūkių oficialaus pripažinimo neužkrėstais *Trichinella*, maisto verslo subjektai privalo laikytis šių reikalavimų:

a) statydamas pastatus ir juos prižiūrėdamas, subjektas privalo imtis visų praktinių apsaugos priemonių, kad graužikai, kiti žinduoliai ir stambieji plėšrieji paukščiai negalėtų patekti į patalpas, kuriose laikomi gyvūnai;

b) subjektas privalo veiksmingai vykdyti kovos su kenkėjais, visų pirma graužikais, programą kovodamas su kiaulių užkrėtimu. Subjektas privalo saugoti programos įgyvendinimą įrodančius dokumentus ir pateikti juos kompetentingai institucijai paprašius;

c) operatorius privalo užtikrinti, kad visi pašarai gaunami iš įmonės, kuri gamina pašarus, laikydamasi principų, nustatytų 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 183/2005 ([1]), nustatančiame pašarų higienos reikalavimus;

d) subjektas privalo saugoti *Trichinella* neatsparioms gyvūnų rūšims skirtą pašarą siloso bokštuose ar kituose graužikams neprieinamuose konteineriuose. Visos kitos pašarų atsargos turi būti termiškai apdorotos ir pagamintos laikantis kompetentingos institucijos reikalavimų;

e) subjektas privalo užtikrinti, kad nugaišę gyvūnai surenkami ir pašalinami, taikant sanitarines priemones, per 24 valandas nuo kritimo. Tačiau nugaišę paršiukai gali būti surenkami ir laikomi ūkyje tinkamai uždarytuose konteineriuose iki bus pašalinti;

f) jei ūkio kaimynystėje yra sąvartynas, subjektas privalo apie tai pranešti kompetentingai institucijai. Vėliau kompetentinga institucija privalo įvertinti visus pavojus ir nuspręsti, ar galima pripažinti ūkį neužkrėstu *Trichinella*;

g) subjektas privalo užtikrinti, kad į ūkį atvežami paršiukai ir įsigyjamos kiaulės, atsivesti ir auginti kontroliuojamomis laikymo sąlygomis integruotose gamybos sistemose;

h) subjektas privalo užtikrinti, kad kiaulės būtų atpažįstamos taip, kad būtų galima atsekti kiekvienos iš jų kelią iki ūkio;

i) subjektas gali įvežti naujus gyvūnus į ūkį tik jeigu jie:

i) kilę iš ūkių, oficialiai pripažintų neužkrėstais *Trichinella*, arba

([1]) OL L 35, 2005 2 8, p. 1.

▼B

ii) siunčiami drauge su eksportuojančios šalies kompetentingos institucijos patvirtintu pažymėjimu, deklaruojančiu, kad gyvūnas yra kilęs iš oficialiai pripažinto neužkrėstu *Trichinella* ūkio, arba

iii) laikomi atskirai, kol nebus gauti Bendrijos etaloninės laboratorijos patvirtinti serologinio tyrimo neigiami rezultatai. Mėginių ėmimą serologiniams tyrimams būtina pradėti tik išlaikius gyvūną ūkyje keturias savaites,

j) subjektas privalo užtikrinti, kad jokių skerstinų kiaulių nebuvo įvežta į ūkį per visą gamybos laikotarpį;

k) įvežti gyvūnus per pirmąsias kelias gyvenimo savaites prieš nujunkymą leidžiama, jei laikomasi visų šių sąlygų:

i) per pastaruosius 10 metų šalyje neužregistruota jokių naminių gyvūnų *Trichinella* užkrėtimo atvejų;

ii) įgyvendinama metinė *Trichinella* neatsparių laukinių gyvūnų priežiūros programa. Ši programa vykdoma atsižvelgiant į pavojų teritorijoje, kuri yra epidemiologiškai susijusi su *Trichinella* neužkrėstų ūkių geografine padėtimi. Vykdant programą tiriamos atitinkamos kontrolinės gyvūnų rūšys, remiantis pirmesnių tyrimų duomenimis. Rezultatai rodo, kad *Trichinella* paplitimas tarp kontrolinių gyvūnų yra mažesnis kaip 0,5 %;

iii) kai gyvūnai išleidžiami į lauką, jie laikomi tinkamai užtvertose teritorijose;

iv) įgyvendinama 11 straipsnyje nurodyta stebėsenos programa, o tiriamuose ūkiuose stebėsena atliekama dažniau;

v) iš visų skerdžiamų paršavedžių ir kuilių, kurie laikomi veisimui, ūkyje sistemingai imami mėginiai ir tiriami I priedo I skyriuje aprašytu pamatiniu aptikimo metodu arba I priedo II skyriuje aprašytais lygiaverčiais metodais, ir

vi) imamasi veiksmų siekiant apsisaugoti, kad į ūkį nepatektų daugybė plėšrių ir visaėdžių paukščių (pvz., varnos, plėšrūnai).

B. Kompetentingos institucijos *Trichinella* neužkrėstais pripažintų ūkių maisto verslo subjektai praneša kompetentingai institucijai, jeigu daugiau nebesilaikoma A punkto reikalavimų, arba apie bet kokį kitą pokytį, dėl kurio gali pakisti *Trichinella* neužkrėsto ūkio statusas.

II SKYRIUS

KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ PAREIGOS

A. Valstybių narių, kuriose per pastaruosius 10 metų buvo nustatyta naminių kiaulių užkrėtimo *Trichinella* atvejų, kompetentingos institucijos gali pripažinti ūkį neužkrėstu *Trichinella*, jeigu:

a) 12 mėnesių prieš ūkio pripažinimą neužkrėstu rengiami du kontroliniai apsilankymai atitikčiai pagal IV priedo I skyriaus A dalies reikalavimus patikrinti, ir

b) 24 mėnesius arba ilgiau prieš pripažinimą neužkrėstu tiriamos visos siunčiamos paskersti kiaulės, jei kompetentinga institucija nusprendžia, kad tyrimas būtinas, laikantis kompetentingos institucijos reikalavimo, kad būtų ištirtas pakankamas ūkyje laikomų gyvūnų skaičius I priedo I ir II skyriuose aprašytais parazitų aptikimo metodais, ir

▼B

c) šių tyrimų rezultatai yra neigiami, ir

d) rizikos įvertinimu pagrįsta laukinių gyvūnų stebėsenos programa buvo pradėta įgyvendinti tose teritorijose, kuriose yra ir laukinių gyvūnų, ir ūkių, siekiančių *Trichinella* neužkrėstų ūkių statuso; stebėsenos programa optimizuoja parazitų aptikimą, naudojant tinkamiausius kontrolinius gyvūnus ir taikant aptikimo metodus, imant kiek įmanoma didesnio skaičiaus gyvūnų mėginius ir imant kiek įmanoma didesnį mėsos mėginį; laukiniuose gyvūnuose aptinkami parazitai nustatomi Bendrijos arba nacionalinėje etaloninėje laboratorijose; Bendrijos etaloninė laboratorija gali teikti paramą, rengdama laukinių gyvūnų stebėsenos programos standartines sąlygas. Šioje dalyje išvardytiems reikalavimams vykdyti gali būti naudojamasi ankstesnių tyrimų duomenimis.

B. Valstybių narių, kuriose per pastaruosius 10 metų nebuvo nustatyta naminių kiaulių užkrėtimo *Trichinella* atvejų, kompetentingos institucijos gali pripažinti ūkį neužkrėstu *Trichinella*, jeigu:

laikomasi A dalies d punkte nurodyto reikalavimo.

C. Kompetentinga institucija gali nuspręsti pripažinti ūkių kategoriją neužkrėsta *Trichinella*, kai laikomasi visų šių sąlygų:

a) paisoma visų IV priedo I skyriaus A dalyje išdėstytų reikalavimų, išskyrus k punktą, kuris netaikomas, ir

b) naminių gyvūnų autochtoninis užkrėtimas *Trichinella* nebuvo nustatytas šalyje per pastaruosius 10 metų ir šiuo laikotarpiu buvo nuolatos atliekamas paskerstų kiaulių populiacijos tyrimas, bent 95 % užtikrinantis, kad ten, kur *Trichinella* paplitimas yra didesnis nei 0,0001 %, bet kokie užkrėtimo atvejai bus nustatyti, ir

c) yra aiškiai aprašyta ūkių kategorija, ūkininkavimo tipas ir laikomų gyvūnų tipas, ir

d) rizikos vertinimu pagrįsta laukinių gyvūnų stebėsenos programa buvo parengta pagal IV priedo II skyriaus A dalies d punktą.

D. Be reikalavimų, nustatytų Direktyvos 2003/99/EB IV priede, pradinėje ataskaitoje ir paskesnėse Komisijai skirtose metinėse ataskaitose pateikiama ši informacija:

a) *Trichinella* (įvežtos ir autochtoninės) atvejų žmonėse skaičius, įskaitant ir epidemiologinius duomenis;

b) naminių kiaulių *Trichinella* tyrimo rezultatai, kai kiaulės neauginamos kontroliuojamomis laikymo sąlygomis integruotose gamybos sistemose; pateikiant rezultatus reikia nurodyti užkrėstų gyvūnų amžių bei lytį, valdymo sistemą, taikyto diagnostikos metodo tipą; užkrėtimo laipsnį (jei žinomas) ir bet kokią kitą atitinkamą informaciją;

c) paršavedžių ir kuilių, skirtų veisimui, *Trichinella* tyrimo rezultatai, pateikiant b punkte nurodytą informaciją;

d) šernų, arklių, žvėrių ir kitų kontrolinių gyvūnų skerdenų *Trichinella* tyrimo rezultatai;

e) serologinių tyrimų, kaip nurodyta 11 straipsnyje, rezultatai, Bendrijos etaloninei laboratorijai tyrimą pripažinus tinkamu;

▼B

f) kiti atvejai, kai įvežtas ar autochtoninis užkrėtimas *Trichinella* buvo įtartas, ir visi atitinkami laboratorijoje atlikto tyrimo rezultatai;

g) duomenys apie visus teigiamus rezultatus ir Bendrijos ar nacionalinės etaloninės laboratorijos *Trichinella* rūšies patvirtinimas;

h) zoonozių ataskaitų duomenys, pateikiami Europos maisto saugos direkcija (EMSD) nustatyta forma ir nurodytu tvarkaraščiu;

i) teikiant *Trichinella* neužkrėstų ūkių ar ūkių kategorijų ataskaitas: *Trichinella* neužkrėstų ūkių skaičius ir *Trichinella* neužkrėstų ūkių patikrinimų rezultatų apibendrinimas, įskaitant ir informaciją apie tai, kaip ūkininkas laikosi nustatytų reikalavimų;

j) ataskaitose, susijusiose su regionais, kuriuose užkrėtimo *Trichinella* pavojus yra nedidelis, turi būti pateikta informacija:

   i) apie stebėsenos programą, įgyvendintą pagal 11 straipsnį, arba lygiavertė informacija;

   ii) apie rizikos įvertinimu pagrįstas laukinių gyvūnų stebėsenos programas, įgyvendintas pagal A dalies d punktą, arba lygiavertė informacija.